

MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA "VALAHIA" DIN TÂRGOVIȘTE
IOSUD – ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI
UMANISTE
DOMENIUL FUNDAMENTAL ȘTIINȚE ECONOMICE
DOMENIUL CONTABILITATE

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT:

„Cercetări privind creșterea performanței sistemului informației financiar contabile în entitățile de servicii medicale din România”

**CONDUCĂTOR DE DOCTORAT,
Prof.univ.dr. Ion CUCUI**

**DOCTORAND,
Georgiana TRĂISTARU**

**TÂRGOVIȘTE
2021**

CUPRINSUL REZUMATULUI TEZEI DE DOCTORAT

1.	Cuprinsul tezei de doctorat	3
2.	Cuvinte cheie	4
3.	Introducere	5
4.	Contextul cercetării științifice	6
5.	Obiectivele cercetării științifice	8
6.	Ipotezele cercetării științifice	8
7.	Încadrarea epistemologică a cercetării	9
8.	Demersul metodologic	10
9.	Structura tezei de doctorat	11
10.	Concluzii generale ale cercetării științifice	14
11.	Contribuții proprii	18
12.	Propuneri și perspective viitoare ale cercetării	22
13.	Diseminarea rezultatelor cercetării	25
	Comunicări științifice	25
	Articole publicate	25

1. Cuprinsul tezei de doctorat

INTRODUCERE

Contextul cercetării
Interesul temei de cercetare științifică
Obiectivele și motivația cercetării științifice
Ipotezele cercetării științifice
Poziționarea epistemologică a cercetării științifice
Metodologia cercetării

CAPITOLUL I: SERVICIILE MEDICALE ÎN SISTEMUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE DIN ROMÂNIA

1.1. Caracteristici ale serviciilor medicale în Sistemul Național de Sănătate
1.2. Piața serviciilor medicale în România
1.3. Sistemul Național de Sănătate din România în perspectiva Europei

CAPITOLUL II: UTILITATEA INFORMAȚIEI FINANCIAR CONTABILE PENTRU SISTEMUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE

2.1. Abordări privind modelarea informației contabile
2.2. Colectarea, prelucrarea și tratarea informației financiar-contabile în Sistemul Național de Sănătate din România
2.3. Utilizatorii informației financiar-contabile în Sistemul Național de Sănătate din România
2.4. Raportări financiar-contabile de sinteză la nivelul Sistemului Național de Sănătate din România

CAPITOLUL III: ANALIZA CRITICĂ A SISTEMULUI INFORMAȚIEI FINANCIAR-CONTABILE ÎN INSTITUȚIILE SPITALICEȘTI

3.1. Organizarea și funcționarea contabilității financiare
3.2. Organizarea și funcționarea contabilității de gestiune și calculației costurilor
3.3. Aderări internaționale privind contabilitatea financiară și de gestiune în instituțiile spitalicești

CAPITOLUL IV: CERCETĂRI PRIVIND CREȘTEREA PERFORMANȚEI SISTEMULUI INFORMAȚIEI FINANCIAR-CONTABILE ÎN INSTITUȚIILE SPITALICEȘTI

4.1. Cercetări calitative privind creșterea performanței informației financiar-contabile

4.2.Utilizarea tehnicilor de gestiune pentru creșterea performanței informației financiar-contabile

CAPITOLUL V: STUDIUL COMPARATIV PRIVIND POSIBILITĂȚILE DE CREȘTERE A PERFORMANȚEI SISTEMULUI INFORMAȚIEI FINANCIAR-CONTABILE ÎN INSTITUȚIILE SPITALICEȘTI

5.1.Impactul cercetării calitative

5.2.Impactul utilizării tehnicilor de gestiune

5.3.Practicile financiar-contabile în instituțiile spitalicești

5.3.1.Scopul și obiectivele cercetării

5.3.2.Metodologia cercetării

5.3.3.Stabilirea eșantionului, culegerea și centralizarea datelor

5.3.4.Analiza și interpretarea datelor

CONCLUZII, CONTRIBUȚII PROPRII, PROPUNERI ȘI PERSPECTIVE ALE CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

Concluzii generale ale cercetării științifice

Contribuții proprii

Propuneri și perspective ale cercetării științifice

BIBLIOGRAFIE

LISTA FIGURILOR

LISTA GRAFICELOR

LISTA TABELELOR

ANEXE

2. Cuvinte cheie

Teza de doctorat ” Cercetări privind creșterea performanței sistemului informației financiar contabile în entitățile de servicii medicale din România” își propune atingerea obiectivelor și validarea ipotezelor fiind utilizate următoarele cuvinte-cheie:

Sistemul informației contabile

Raportări financiar-contabile

Standarde contabile

Instrumentele financiar – contabile

Modelarea informației contabile

Sistemul Național de Sănătate
Performanța economică
Instituții spitalicești
Servicii medicale
Tehnici de gestiune

3. Introducere

Starea de sănătate are un conținut complex și se află într-o relație de intercondiționare cu evoluția socială în ansamblu, cu celelalte componente ale economiei și calității vieții. Ea este determinată, în mare măsură, de nivelul general de dezvoltare economico-socială, de structura consumului, de gradul de cultură și, nu în ultimul rând, de serviciile de sănătate.

În acest context, semnificațiile stării de sănătate pentru progresul societății, conținutul și evoluția sa, sunt ilustrative pentru importanța serviciilor de asistență medico-sanitară. Astfel, o stare de sănătate bună asigură participarea efectivă a omului în procesul producției, exercitarea capacității sale de muncă, integrarea lui în viața economică și socială, formarea și afirmarea personalității sale. În concordanță cu aceste aprecieri, analiza critică a sistemului informației financiar-contabile în instituțiile spitalicești permite direct și indirect caracterizarea stării de sănătate.

Spre deosebire de alte sectoare ale economiei, în domeniul economiei medico-sanitare pot fi identificate o serie de particularități esențiale care influențează orice modalitate de reglare și control al costurilor. Cu atât mai mult cu cât entitățile de servicii medicale din România evoluează într-o economie globală, performanța sistemului informației financiar-contabile este reflectată prin realizările unei entități pe parcursul unui întreg exercițiu financiar și, din acest motiv, teoria și practica din domeniul contabilității este permanent în dinamică în ceea ce privește posibilitățile de creștere a performanței acestui sistem în instituțiile spitalicești.

Piața serviciilor de sănătate necesită îmbunătățiri și modificări permanente, determinate de incertitudinea consumului, fluctuațiile cererii și ofertei, limitele existente atât sub aspectul resurselor, cât și în apariția mai multor furnizori datorită costurilor ridicate ale echipamentelor medico-sanitare.

Nivelul incertitudinilor în serviciile de îngrijiri este probabil una din principalele singularități ale domeniului medico-sanitar. Aceasta este expresia, poate cea mai evidentă, a asimetriei informaționale care are drept efecte strategice negative selecția adversă a informației (informația ascunsă) atunci când se urmărește mascarea unor interese particulare

și riscul moral (acțiunea ascunsă) care permite minimizarea calitatii prestațiilor medico-sanitare cu o cantitate definită de resurse (supraconsum de îngrijiri).

Instrumentele financiar - contabile sunt cele care fac legătura între activitățile economice și factorii decizionali, iar pentru a lua decizii corecte și eficiente managerul trebuie să dispună de informații bine sintetizate, informații pe baza cărora să-si poată defini obiectivele, să-si poată analiza rezultatele. Fiecare manager are la dispoziție un set de unelte (tehnici/metode) care îl asistă în procesul de luare a deciziilor, rapoartele financiare prezentate în lucrare reprezintă căile folosite de contabili, analiști, etc., pentru a transfera informații despre performanțele financiare ale unei afaceri atât managerilor dar și utilizatorilor externi de informații.

4. Contextul cercetării științifice

Din punct de vedere tematic, cercetarea este derulată în cadrul domeniului contabilității financiare și contabilității de gestiune, însă, prin conținutul și abordarea problemelor identificate își asumă și un caracter interdisciplinar, urmare directă a conexiunilor stabilite cu alte discipline din sfera științelor economice și medicale.

Pe de altă parte, în acest demers științific, sunt tratate elemente noi legate de organizarea și funcționarea sistemului informațional-contabil în instituțiile spitalicești și pune accent pe impactul factorilor de risc asupra configurației informației contabile asupra deciziei manageriale.

Lucrarea de față insistă și pe conceptul de calitate, cuvânt cheie al acestestui demers științific, cu referire la sistemului informației financiar contabile, informațiile furnizate de acestea și procesul contabil prin care sunt obținute și difuzate informațiile contabile. Este accentuat și subliniat rolul și importanța rapoartelor contabile și a informațiilor furnizate de acestea în analiza și deciziile manageriale.

În consecință, informația contabilă se vrea a fi în primul rând a fi oportună, apoi inteligibilă, relevantă, transparentă și comparabilă. Pentru creșterea utilității informațiilor oferite este necesară realizarea echilibrului caracteristicilor calitative. Managerii de spital, directori medicali și personalul cu funcții de execuție din departamentele financiar-contabile doresc obținerea informației chiar în momentul când este necesară luării unor decizii, sau efectuării unor analize, informațiile financiar - contabile trebuie să sosească la momentul oportun și să fie mereu actualizate. Apoi doresc ca informațiile financiar-contabile să fie prelucrate în funcție de necesitățile acestora, să fie transformate în informații inteligibile.

De asemenea, lucrarea își propune să găsească căi și modalități de eficientizare și de îmbunătățire a calității informațiilor financiar-contabile oferite managerilor entităților de servicii medicale din România. Considerăm că îmbunătățirea calității informațiilor oferite de rapoartele contabile poate fi realizată numai prin luarea în considerare a necesităților informaționale ale utilizatorilor de informații contabile, numai printr-o confruntare a cererii cu oferta de informații contabile.

Într-un sens larg un sistem contabil prelucrează date relative la toate activitățile pentru care conducerea dispune de informații numerice atestate de documente justificative și exprimate în etalon bănesc care trebuie să servească planificării, controlului și prezentării situației financiare a entităților. Locul privilegiat pe care subsistemul contabil îl ocupă în cadrul sistemului de informare a conducerii entității este dat tocmai de posibilitățile de agregare pe care le oferă etalonul monetar. Prin înregistrarea cronologică și sistematică a operațiilor contabilitatea financiară constituie o bancă de date pe baza căreia sunt elaborate periodic documentele de sinteză.

Calitatea serviciilor contabile este dependentă de anumiți factori ca: modul de organizare al contabilității, modul de definire și aplicare a principiilor contabile, competența și independența profesioniștilor contabili. Printre factorii care pot afecta calitatea procesului contabil am amintit de fiscalitatea și frecvențele modificări legislative din acest domeniu, inflația și costul istoric.

În ceea ce privește costul calității informației financiar – contabile, în literatura de specialitate se face referire la acele costuri care sunt generate de înlăturarea erorilor și corectarea acestora, după ce serviciile au fost prestate. Așadar, costurile calității reprezintă totalitatea consumurilor de resurse efectuate pentru realizarea nivelului calitativ al produselor sau serviciilor contabile.

Imaginea prezentată de instituțiile spitalicești prin intermediul rapoartelor contabile și calitatea informației contabile depinde de profesionalismul și obiectivitatea producătorilor de informații contabile, dar și de perceperea corectă a mesajului transmis prin conturi de către utilizatorii de informații, de calitățile și puterea de înțelegere a acestora.

Din multitudinea informațiilor furnizate de contabilitatea managerială, cu impact asupra performanțelor entității, este dificil să o alegi pe cea considerată mai relevantă. După cum se știe, informațiile privind costurile reprezintă liantul dintre contabilitatea managerială și contabilitatea financiară.

5. Obiectivele cercetării științifice

Obiectivul fundamental al demersului științific vizează dezvoltarea și aprofundarea problematicii privind creșterea performanței sistemului informației financiar-contabile în instituțiile spitalicești la nivel european și național. Totodată, cercetarea întreprinsă și-a propus să determine măsura în care informațiile financiar-contabile sunt percepute, înțelese și utilizate de managerii din instituțiile spitalicești din România.

Concretizarea studiului are la bază informațiile privind evidenția practicile financiar-contabile utilizate în instituțiile spitalicești, precum și nivelul de competență al principalilor actori ce administrează și asigură derularea activităților din instituțiile spitalicești, comparativ cu cerințele reglementărilor financiar-contabile în vigoare. Astfel, manageri de spital, directori medicali și personalul cu funcții de execuție din departamentele financiar-contabile au fost puși în situația de a formula sugestii și propuneri cu privire la îmbunătățirea conținutului rapoartelor contabile, propuneri necesare pentru creșterea utilității și eficienței informațiilor contabile.

Obiectivele operaționale care compun obiectivul fundamental și care vor fi abordate în prezenta cercetare sunt:

- primul obiectiv operațional este de a prezenta stadiul actual al cunoașterii privind caracteristicile sistemului de sănătate la nivel național și la nivel european. Acest obiectiv este dezbătut în primul capitol al lucrării.
- al doilea obiectiv vizează utilitatea informației financiar contabile pentru sistemul național de sănătate, obiectiv urmărit în al doilea capitol al lucrării;
- obiectivul al treilea este reprezentat de analiza critică a sistemului informației financiar-contabile în instituțiile spitalicești din perspectiva creșterii performanței acestui sistem la nivel național, obiectiv urmărit în ultimele trei capitolele unde vor fi preocupările pentru validarea ipotezelor acestei cercetării științifice.

6. Ipotezele cercetării științifice

Pornind de la toate considerentele menționate, pentru realizarea scopului și obiectivelor propuse, am utilizat ca metodologie de cercetare o combinație a elementelor de cercetare deductivă, explicativă și descriptivă, iar pentru studiul empiric și metoda chestionarului. De asemenea, în întregul conținut lucrării sunt propuse următoarele ipoteze de cercetare:

Ipoteza nr. 1: Există corelații între componentele sistemului informației financiar-contabile și principalele elemente ce contribuie la menținerea de carențe în Sistemul Național de Sănătate din România.

Ipoteza nr. 2: Implementarea tehnicilor de gestiune și abordarea contabilității ca interfață între strategie și gestiunea curentă constituie o premisă a creșterii performanței sistemului informației financiar contabile în entitățile de servicii medicale din România.

Ipoteza nr. 3: Identificarea și integrarea perspectivelor privind tratarea informației contabile, ca element determinant al performării serviciilor medicale.

Ipoteza nr. 4: Creșterea eficienței utilizării practicilor financiar-contabile în instituțiile spitalicești din România și, pe acest fond, îmbunătățirea nivelului de competență al principalilor actori care administrează aceste entități.

7. Încadrarea epistemologică a cercetării

Atât configurația lucrării, cât și ideile-valoare dezbătute au permis abordarea tuturor elementelor pe care le-am considerat relevante pentru îndeplinirea scopului propus, respectiv aprofundarea cunoașterii principalelor elemente ce vizează eficientizarea sistemului informației financiar contabile în entitățile de servicii medicale din România cu impact important asupra realizării performanței și identificarea de direcții de acțiune pentru viitor. Pentru aceasta, în derularea cercetării doctorale, cât și în procesul de elaborare a lucrării, elementul central avut în vedere a fost informația contabilă și specificul caracteristicilor ei.

Abordarea conceptual-aplicativă particularităților organizării și funcționării contabilității financiare, a contabilității de gestiune și calculației costurilor în domeniul sanitar ne-au permis conturarea unor concluzii generale cu privire la cercetarea efectuată. Aceste concluzii au fost structurate conform principalelor obiective urmărite în acest demers științific și pe baza constatărilor efectuate.

Astfel, datorită multitudinii de utilizatori și implicit a nevoii variate de informare, Sistemul Național de Sănătate din România trebuie să ofere, prin intermediul situațiilor financiare, o imagine de ansamblu asupra activității desfășurate, completată de către informații suplimentare necesare satisfacerii cererii venite din partea diferiților utilizatori. Interdependențele dintre configurația informației contabile pe de o parte precum și performanța economică pe de altă parte, poziționează demersul academic în aria de manifestare a curentului pozitivist.

8. Demersul metodologic

Procesul de prelucrare a informațiilor privind costurile cuprinde o serie de proceduri informaționale care se desfășoară pe mai multe etape (culegere, transmitere, prelucrare propriu-zisă, valorificare și conservare a informațiilor) și presupune folosirea unui sistem metodologic constituit din metode și procedee specifice costurilor, utilizarea integrată a mijloacelor de tratare a informațiilor privind costurile, etc.

Calculația costurilor are ca obiective determinarea efectivă și previzională a costurilor pe produse, prestări de servicii, activități, determinarea rezultatelor analitice prin compararea costului cu prețul de vânzare, previzionarea cheltuielilor și veniturilor prin întocmirea rețelei interne de bugete și controlul costurilor și bugetelor prin intermediul abaterilor.

Informațiile oferite de contabilitatea financiară și de gestiune privitoare la corelarea, urmărirea și determinarea costului de producție sunt importante pentru analiza economică deoarece diagnosticarea factorilor care influențează acest important indicator economic orientează decidentul în alegerea măsurilor ce trebuie luate în vederea creșterii eficienței.

În ultimii ani lucrările consacrate performanței sistemului informației financiar-contabile și impactului progresului tehnic asupra activității medico-sanitare au devenit tot mai numeroase. Această tendință se manifestă în lumea modernă și se explică prin incertitudinea pe care o declanșează asupra autorităților publice acest sector cu nevoi mult mai mari. Toți economiștii întâmpină o dificultate comună, și anume cuantificarea produsului sănătății, evaluarea factorilor cantitativi și calitativi ai eficienței activității medico-sanitare.

Metodologia de cercetare efectuată în acest stadiu al cunoașterii ne oferă axele principale de investigare. Astfel am procedat la combinarea celor două metode de cercetare principale: cercetarea calitativă cu cercetarea cantitativă și la abordarea problematicii din perspectiva conceptual-aplicativă.

În ceea ce privește cercetarea conceptual-aplicativă, considerăm că cea mai potrivită abordare este de tip deductiv-aplicativ, pornind de la conceptele teoretice și principiile creșterii performanței sistemului informației financiar-contabile în instituțiile spitalicești. Debutul cercetării noastre se rezumă la următoarele metode de cercetare, fără însă a se limita doar la acestea, funcție de evoluția temei: analiza documentelor, metoda analizei comparative prin observație neparticipativă-participativă etc.

La nivel teoretico-conceptual, studiul vizează realizarea unei dimensionări corespunzătoare a stadiului actual al cunoașterii printr-o analiză cantitativă și calitativă a celor mai relevante articole și publicații academice atât de la nivel național, cât și internațional.

9. Structura tezei de doctorat

Având în vedere obiectivele asumate și ipotezele trasate, lucrarea este structurată în cinci capitole. Primul pas al oricărui demers științific îl constituie poziționarea ariei generale de cercetare alese în sfera cunoașterii științifice. Astfel, CAPITOLUL 1 „*Serviciile medicale în Sistemul Național de Sănătate din România*” zugrăvește particularitățile pieței serviciilor medicale în Sistemul Național de Sănătate atât de la nivel național, cât și internațional.

Starea de sănătate are însă un conținut complex și se află într-o relație de intercondiționare cu evoluția socială în ansamblu, cu celelalte componente ale economiei și calității vieții. Ea este determinată, în mare măsură, de nivelul general de dezvoltare economico-socială, de structura consumului, de gradul de cultură și, nu în ultimul rând, de serviciile de sănătate.

În acest sens, complexitatea activității din Sistemul Național de Sănătate determină o diversitate de costuri, prețuri și metodologii diferite de determinare a acestora. Informațiile privind costurile stau la baza stabilirii prețurilor/tarifelor, iar ambii indicatori la baza întocmirii bugetelor de venituri și cheltuieli.

În cadrul acestui prim capitol se realizează analiza tipurilor de sisteme care asigură funcționarea pieței serviciilor de sănătate, a tehnicilor de finanțare și a dificultăților în finanțarea cheltuielilor activității medico-sanitare la nivel național și european. Totodată, se evaluează eficacitatea și eficiența serviciilor de sănătate acordate până în prezent în țara noastră și se propun noi modalități de creștere a performanței sistemului informației financiar-contabile în instituțiile spitalicești.

Nu în ultimul rând, sunt prezentate principiile de finanțare a Sistemul Național de Sănătate din România, sursele de finanțare, dificultățile ce apar în creșterea performanței sistemului informației financiar-contabile, soluțiile pentru modelarea informației contabile în sistemul de sănătate, sistem deosebit de important pentru populația țării și pentru întreaga economie națională.

La nivelul cercetării teoretice, realizate în CAPITOLUL 2 „*Utilitatea informației financiar contabile pentru Sistemul Național de Sănătate*” și CAPITOLUL 3 „*Analiza critică a sistemului informației financiar-contabile în instituțiile spitalicești*”, se remarcă, în general

o abordare de tip deductiv, pornind de la concepte, teorii și strategii existente, înspre particularizarea fundamentelor teoretice și practice privind creșterea performanței sistemului informației financiar-contabile în Sistemul Național de Sănătate din România, în condițiile în care țara noastră se confruntă cu situații nefavorabile atât economic, cât și social.

În același timp, aceste două capitole urmăresc să explice faptul că organizarea temeinică și utilizarea eficientă a contabilității ca sistem de informare și asistare a deciziei manageriale, evaluarea corectă a rolului și locului surselor de informații și a analizei diagnostic în cadrul activităților de management concomitent cu identificarea și contracararea riscurilor, sunt modalități eficiente în asigurarea unui randament sporit procesului de utilizare a informației contabile.

Sunt analizați în detaliu factorii care au influențat și care influențează organizarea sistemelor de contabilitate, raportarea financiar contabilă, ca de pildă: evenimentele economice, modul de guvernare al entităților, sistemele juridice și fiscale, sistemele de finanțare. Fiecare subcapitol beneficiază de o sinteză a opiniilor emise până în prezent în literatura de specialitate referitoare la sistemele de contabilitate în instituțiile spitalicești. Este prezentat stadiul actual al cercetărilor în ceea ce privește sistemul contabil, cauzele și factorii care influențează raportarea financiar-contabilă.

În capitolul 2 este realizată și o clasificare a costurilor care intervin în procesul de culegere, prelucrare, stocare și comunicare a informațiilor financiar-contabile, respectiv: costul resurselor umane, costul resurselor informatice și costul divulgării informațiilor contabile. Costurile informațiilor financiar – contabile au fost prezentate în corelație cu avantajele obținute în urma folosirii acestora. Dacă eforturile (costurile) sunt relativ ușor de cuantificat, efectele (beneficiile) s-a dovedit a fi mult mai greu de măsurat, acest lucru realizându-se doar printr-o cercetare de piață.

De asemenea, în capitolul 3 pe lângă analiza critică a sistemului informației financiar-contabile în instituțiile spitalicești sunt prezentate și aspecte referitoare la managementul activității din domeniul sanitar în raport cu componentele sistemului informațional contabil.

În plus, studiul empiric din CAPITOL 4 „*Cercetări privind creșterea performanței sistemului informației financiar-contabile în instituțiile spitalicești*” prezintă metodele și tehnicile prin care informațiile economice sunt valorificate la nivel optim, precum și particularitățile relației contabilitate – management în Sistemul Național de Sănătate din România care incumbă necesitatea unei permanente organizări și, prin asigurarea derulării normale, devine un determinant al performanței.

Coroborarea acestor aspecte implică minimizarea costurilor, proiectelor, obiectivelor de finanțat în domeniul medico-sanitar, ceea ce permite costuri sociale minime, prețuri accesibile plătite de consumatori, creșterea calității consumului de servicii medico-sanitare, și, deci, a satisfacției consumatorului de astfel de servicii.

Dacă rapoartele externe care conțin informații comune destinate tuturor utilizatorilor trebuie întocmite și prezentate în conformitate cu anumite considerente generale, forma și conținutul rapoartelor interne pot fi determinate de către conducere astfel încât aceasta să-și satisfacă propriile necesități. Situațiile financiare generale răspund, alături de cerințele managerilor, cerințelor acelor utilizatori care nu se află în poziția de a solicita rapoarte specifice. Ele sunt destinate oferirii de informații comune pentru toate categoriile de utilizatori, de aceea ele trebuie elaborate și prezentate având în vedere necesitățile acestora.

Algoritmul evaluării factorilor calitativi ai activității medico-sanitare constă în culegerea și prelucrarea informațiilor de specialitate utilizându-se modele de referință și indicatori valorici, stabilirea nivelului de sănătate și a cauzelor implicate, aplicarea „tratamentului” asupra factorilor cauzali și de risc, inclusiv monitorizarea stării de sănătate prin control adecvat.

CAPITOLUL 5 „*Studiul comparativ privind posibilitățile de creștere a performanței sistemului informației financiar-contabile în instituțiile spitalicești*” prezintă un studiu empiric privind practicile financiar-contabile în instituțiile spitalicești din România. În construirea chestionarului am plecat de la ideea că, deși datele și informațiile se găsesc pretutindeni, prea puțini manageri conștientizează importanța lor pentru succesul Sistemului Național de Sănătate. Fie sunt copleșiți de o supraîncărcare informațională, fie au prea puține informații în situațiile în care trebuie să ia decizii strategice sau tactice.

În opinia respondenților un sistem contabil de calitate ar trebui să fie:

- un sistem care respectă normele și regulile în vigoare, acela care răspunde cerințelor utilizatorilor, care să furnizeze informații corecte, exacte, neîntrerupte, dotat cu mijloace informatice prezentând filtre de control și coerență a informațiilor difuzate de diferitele sisteme operaționale;
- un sistem care să colecteze date și informații despre toate evenimentele dintr-o entitate și să le pună la dispoziția utilizatorilor în timp real;
- un sistem contabil adaptat la necesitățile și responsabilitățile proprii;
- un sistem care conduce managerul la economie de timp și bani, asigură o abordare procesuală a activității și conține puține informații dar relevante.

Dintre factorii care pot afecta calitatea informațiilor financiar contabile, semnalati de către participanții la prezentul studiu amintim: erorile în aplicarea principiilor, a normelor contabile, a tehnicilor contabile, subiectivitatea contabililor, inflația, practicarea contabilității de către nespecialiști, insuficienta cunoaștere a necesităților utilizatorilor și instabilitatea legislativă.

Finalitatea cercetării realizate în acest capitol urmărește conștientizarea managerilor de spital și a directorilor medicali a potențialului uriaș pe care îl oferă sistemul informației financiar-contabile și recunoașterea pe care o primește din partea pieței prin divulgarea sa în rapoartele anuale, până la soluționarea problematicii din punct de vedere contabil.

La finalul lucrării, se reassemblează concluziile și recomandările specifice pentru cercetări viitoare la care au condus analizele efectuate pe parcurs, pentru a reliefa problematica creșterii performanței sistemului informației financiar-contabile în instituțiile spitalicești din România.

10. Concluzii generale ale cercetării științifice

Din cercetarile întreprinse rezultă mari diferențe între un spital și altul, în ceea ce privește costul îngrijirilor medico-sanitare. Subliniem că utilizarea acestor indicatori globali unanim recunoscuți nu permite însă desprinderea elementelor particulare care influențează variațiile foarte mari între diferitele unități medico-sanitare în ceea ce privește costul asistenței medico-sanitare. De aceea, este necesară analiza în profunzime a factorilor care influențează serviciile medicale în Sistemul Național de Sănătate din România.

În paralel, a apărut o nouă preocupare pentru reducerea costurilor de supraveghere comportamentală la nivelul fiecărei structuri organizatorice și de evaluare a rezultatelor personalului medico-sanitar. Aceste costuri sunt stabilite în raport cu necesarul de informații și se justifică prin comparație cu efectele raționalizării sistemului medico-sanitar.

Relevarea aspectelor de eficiența din sfera ofertei de servicii medico-sanitare este posibilă prin interpretarea sistemului de sănătate ca o funcție de producție a actelor medicale. Această funcție este calculată în raport cu costul mediu al unei patologii, numărul cazurilor apărute în patologia respectivă și influențele acestora asupra diferiților factori de determinare a costurilor (număr paturi de spitalizare, structura personalului, ponderea financiară a utilităților).

Dificultățile constatate în finanțarea serviciilor medico-sanitare conduc la stabilirea soluțiilor de rezolvare care vizează metotodologia de finanțare adoptată, schimbarea sistemului de finanțare și monitorizarea finanțării cheltuielilor serviciilor medico-sanitare.

Metodele de evaluare a eficienței activităților medico-sanitare trebuie să pornească de la studiile comparative efort-efect și analiza complexă a raportului cost-avantaj.

Mecanismele de alocare a resurselor pentru activitățile medico-sanitare trebuie să asigure corelațiile între capital și munca, precum și între costurile de asigurări sociale pentru sănătate și producția de servicii medico-sanitare.

Reforma medico-sanitară din România presupune crearea cadrului instituțional, al infrastructurii și al relațiilor specifice între diferitele niveluri organizatorice. Pornind de la libera alegere a medicului de familie și pâna la formarea sistemului informațional-decisional la toate nivelurile, devine necesară și oportună accelerarea ritmului de reformă în acest domeniu social de maximă importanță.

Pentru a-și îmbunătăți sistematic performanța, managerii trebuie să înțeleagă valoarea fiecărei informații și tehnologia obținerii lor. În același timp, este necesar să înțeleagă modul în care comportamentul angajaților influențează utilizarea informațiilor în interiorul entității. În acest sens, în opinia noastră, este necesar ca managerii să promoveze comportamente care au în vedere transparența și împărtășirea informației, greșelile să nu fie penalizate ci tratate ca oportunități în învățare.

Derularea dezbatelor a ținut cont de limitele cunoașterii și oportunitățile de cercetare rezultate în urma elaborării capitolului privind stadiul cunoașterii, care au indicat nevoia de aprofundare a problemelor vizate de ipotezele stabilite în introducere și la care ne-am propus să răspundem în cadrul lucrării.

Astfel, privitor la prima ipoteză, care a vizat existența corelații între caracteristicile sistemului informației financiar-contabile și principalele elemente ce contribuie la menținerea de carențe în Sistemul Național de Sănătate din România a fost evidențiat faptul ca aceste servicii constituie o componentă principală a procesului de realizare a interesului național și ca orice deficiență poate afecta grav realizarea acestui deziderat. Din această perspectivă a rezultat că performanța sistemului informației financiar-contabile în instituțiile spitalicești este grevată încă de o mulțime de factori cu impact negativ:

- incoerența unor reglementări și insuficienta corelare cu legislația din domeniu;
- impactul negativ al unor politici financiare și bugetare;

- deficiențele în contabilizarea tranzacțiilor cu impact asupra caracteristicilor informației contabile.

Nu poate fi ignorat faptul că nivelul încă modest al investițiilor. Consecința a fost că patrimoniul, și așa învechit, a fost exploatat intensiv, fără a i se aduce îmbunătățiri ceea ce a condus la degradarea sa, la reducerea competitivității și la reorientarea pacienților către alte sisteme de sănătate.

Se poate aprecia că, prin profunzimea lor, acțiunile și procesele derulate pentru a răspunde la ceea de-a doua ipoteză ce vizează implementarea tehnicilor de gestiune și abordarea contabilității ca interfață între strategie și gestiunea curentă constituie o premisă a creșterii performanței sistemului informației financiar contabile în entitățile de servicii medicale din România, se pot constitui într-o contribuție la dezvoltarea cercetării științifice în domeniul teoriei serviciilor medicale, precum și într-un aport la perfecționarea proceselor și procedurilor privind managementul contabil.

În consecință, în urma aprofundării problematicii din teza de doctorat în care contabilitatea a fost abordată din perspectiva sa ca sistem de informare și asistare a deciziei manageriale, a fost evidențiat mecanismul prin care fiecare tip de tranzacție deschide posibilitatea configurării și utilizării de diferite opțiuni pentru organizarea și funcționarea sistemului informațional contabil. De asemenea, a rezultat că eficiența opțiunilor selectate depinde în mare măsură și de o interconectare cu mediul informațional extern de care depinde mult capacitatea managementului de a evalua și anticipa corect fluxul de oportunități, impactul concurenței și securitatea afacerii.

Aspectele dezbătute în vederea validării celei de-a treia ipoteze ce vizează noile perspective în tratarea informației contabile ca element determinant al performării serviciilor medicale, au fost abordate într-o modalitate originală. Astfel, reluarea și aprofundarea, din perspectivă managerială, a problematicii tratării informației contabile au evidențiat importanța alegerii corecte a opțiunilor privind organizarea și asigurarea funcționării sistemului informațional contabil, întrucât informația este rezultatul unui proces complex, aflat permanent sub impactul unui flux intens și divers de date ce trebuie preluate și procesate. Din această perspectivă, rezultă rolul primordial al managementului general, dar și al celui contabil în configurarea corectă și utilizarea eficientă a sistemului informațional care trebuie văzut totdeauna în dinamica lui.

Libertatea de alegere a politicilor contabile de către entitățile de servicii medicale din România care conduce la o majorare sau la o micșorare a rezultatului, reprezintă în opinia

noastră una dintre principalele limite informaționale ale situațiilor financiare în evaluarea și prezentarea performanței. În plus, importanța informației de tip cost, cunoașterea costurilor și reducerea lor, sunt vitale pentru buna funcționare a unei entități din domeniul sanitar, având un rol important în procesul de luare a deciziilor.

O contribuție personală importantă o constituie analiza celei de a patra ipoteze, și anume: creșterea eficienței utilizării practicilor financiar-contabile în instituțiile spitalicești din România și, pe acest fond, îmbunătățirea nivelului de competență al principalilor actori care administrează aceste entități.

A rezultat modul obiectiv în care fiecare componentă a circuitului date-informații-decizii, circuit care se reia continuu, este purtător de elemente generatoare de riscuri cu impact asupra configurației informației contabile prin posibilitatea de alterare a caracteristicilor sale calitative. Acest lucru este mult mai nociv în sistemul sanitar din cauza caracterului dinamic și divers al acestui tip de activități. De asemenea, a mai rezultat un aspect foarte important, și anume că rapoartele și situațiile informative elaborate în urma contabilizării vor purta amprenta tuturor erorilor induse pe parcursul circuitului menționat anterior.

Prin urmare, configurația informației contabile în sistemul sanitar este în bună măsură dependentă și de specificul acestui tip de activitate. Din această perspectivă se poate vorbi despre două categorii de riscuri și anume cele legate de configurația informației contabile, respectiv cele generate de impactul acesteia asupra procesului decizional al utilizatorilor externi.

Deciziile manageriale poartă și amprenta specificului acestui tip de activități întrucât informația utilizată este produsul interrelaționării subsistemelor informatice, precum și al analizelor diagnostic, a căror succesiune urmărește dinamica tranzacțiilor derulate. În acest sens, a rezultat că urmărirea realizării criteriilor de performanță presupune proiectarea și utilizarea unui sistem complex de acțiuni și proceduri menite să asigure gestionarea corectă și oportună a resurselor financiare, fapt pentru care trebuie avut în vedere un întreg ansamblu de principii, metode, tehnici și instrumente prin intermediul cărora se fundamentează deciziile financiare.

În viziunea noastră, tehnicile de gestiune pentru creșterea performanței informației financiar-contabile și alegerea corectă a opțiunilor privind organizarea și asigurarea funcționării sistemului informațional contabil sunt procese extrem de importante în adaptarea entităților de servicii medicale la mediul în care funcționează, în creșterea performanțelor.

Cunoscute și corect implementate, pot constitui modalități de a minimiza costurile și a maximiza beneficiile raportării financiar-contabile de sinteză la nivelul Sistemului Național de Sănătate din România.

Concluzia finală a studiului este că deși managerii de spital, directorii medicali și personalul cu funcții de execuție din departamentele financiar-contabile utilizează informația contabilă în activitatea acestora și o consideră utilă, sistemul informației financiar contabile în entitățile de servicii medicale din România în opinia acestora este destul de greoi, rigid, aceștia consultând și analizând doar rapoarte financiar-contabile de sinteză.

În același timp, pe alocuri este reproșat faptul că informațiile contabile nu sosesc întotdeauna la timp, contabilitatea se ocupă de trecut și nu oferă informații oportune procesului de decizie. Nemulțumirile sunt legate de faptul că informațiile cuprinse în rapoartele financiar-contabile de sinteză sunt insuficiente uneori sau prea „stufosă” alteori și insuficient de clare.

Soluționarea coerentă și eficace a problemelor cu care se confruntă entitățile de servicii medicale din România, pornind de la cauzele care le generează, este condiționată de acționarea în principalele domenii care determină funcționalitatea și performanțele lor.

Prin prisma prestigiului cuvenit specialiștilor și profesorilor dedicați domeniului, respectiv lucrările de referință din literatura de specialitate străină și autohtonă, am analizat conceptele, principiile și punctele de vedere ale autorilor care și-au adus aportul la creșterea performanței sistemului informației financiar-contabile în instituțiile spitalicești. De asemenea, am realizat și o analiză a stadiului actual al pieței serviciilor medicale în România.

Prin urmare, considerăm că tema cercetată este de actualitate și este relevantă, prezentând interes atât din partea teoreticienilor, cât și din partea specialiștilor, a practicienilor economiști.

11. Contribuții proprii

După prezentarea principalelor concluzii considerăm utilă evidențierea contribuțiilor aduse la stadiul cunoașterii în aria problematicii creșterii performanței sistemului informației financiar-contabile în instituțiile spitalicești.

În primul rând, la nivel teoretic-conceptual, studiul se adaugă cercetărilor privind posibilitățile de creștere a performanței sistemului informației financiar-contabile în instituțiile spitalicești. Am realizat o dimensionare corespunzătoare a stadiului actual al cunoașterii în domeniu sănătății constând într-o analiză cantitativă și calitativă, a celor mai

relevante lucrări științifice publicate în jurnalele academice pe plan internațional. În acest fel, se urmărește extinderea literaturii care dezbate implicit sau explicit problematica noilor tendințe și metode de măsurare a performanțelor sistemului informației financiar-contabile în instituțiile spitalicești.

În al doilea rând, am creat un cadru conceptual coerent și actual, în care am integrat noțiunile de bază specifice utilizării informației financiar contabile pentru Sistemul Național de Sănătate și performanței acestui sistem analizând critic, într-o manieră comparativă, interrelația dintre ele.

În efortul pentru realizarea competitivității, instituțiile spitalicești se află permanent sub impactul influenței mediului intern și al celui extern, constituite în principalele surse de informații ce trebuie procesate. Din această perspectivă, se diversifică și opțiunile în organizarea sistemului informațional pentru a se adopta cel mai favorabil circuit „date-informații-decizii”. În acest fel, se crează premise favorabile pentru evitarea sau/și contracarea riscurilor în configurarea informației contabile și asigurarea că aceasta exprimă adevărul contabil.

Deciziile manageriale în Sistemul Național de Sănătate poartă amprenta specificului acestui tip de activități întrucât informația utilizată este produsul interrelaționării subsistemelor informatice (contabilitate, front-office, rezervări, etc.), precum și al analizelor diagnostic a căror succesiune urmărește dinamica activităților derulate.

S-a confirmat în practică, faptul că în Sistemul Național de Sănătate nu toate consumurile sunt aducătoare de venituri. Apare astfel o formă aparte a consumului de resurse prin aceea că, indiferent dacă pacientul sosește sau nu, baza materială trebuie să fie pregătită și personalul să fie prezent. Ca atare, o mare parte din factorii de producție achiziționați sunt consumați integral și se regăsesc în serviciul medical numai dacă a fost solicitat de pacient. Altfel, rămâne un consum obiectiv care afectează direct rezultatul exercițiului.

În al treilea rând, la nivelul laturii practice privind determinarea posibilităților de creștere a performanței sistemului informației financiar-contabile în instituțiile spitalicești din România am realizat un studiul empiric în care a fost constituită metodologia, precum și prin rezultatele obținute, referitoare la evaluarea potențialului real privind utilizarea practicilor financiar-contabile din domeniul sanitar. De asemenea, tematica studiului este o noutate, o astfel de investigație nefiind întâlnită în literatura de specialitate din România. Ne referim în mod deosebit la:

- evaluarea capacității managerilor de spital, directorilor medicali și personalului cu funcții de execuție din departamentele financiar-contabile privind utilizarea practicilor financiar-contabile;

- stabilirea gradului de cunoaștere a reglementărilor financiar-contabile, a teoriei și practicilor ce vizează acest domeniu;

- evidențierea abilităților practice ale populației investigate.

Configurația eșantionului și repartitia repondenților după criteriile legate de caracteristicile instituțiilor spitalicești, precum și elementele privind opțiunile adoptate în contabilizarea serviciilor medicale, utilizarea politicilor contabile și a programelor informatice proprii, au permis configurarea cadrului general în care își desfășoară activitatea principalii responsabili de utilizarea practicilor financiar-contabile în domeniul medical. Astfel, ponderea cea mai mare a repondenților o constituie cei care lucrează în instituții spitalicești reprezentative pentru activitatea medicală, atât prin numărul lor, elementele dimensionale, cât și prin capacitatea de contabilizare prin mijloace proprii a serviciilor derulate.

Ansamblul de întrebări din cadrul chestionarului a permis cuprinderea întregului areal informațional necesar conturării unei imagini suficient de relevante despre profesionalismul populației investigate. Astfel, în primul rând, a rezultat că un procent însemnat de manageri de spital (11,72%) nu știu ce tip de politici contabile sunt utilizate, iar 8,88% din aceștia nu înțeleg în măsură suficientă importanța informației contabile în procesul de luare a deciziilor. Acest aspect se coroborează și cu faptul că 4,12% din managerii de spital nu știu cine răspunde în cadrul instituției spitalicești de calitatea informației contabile, precum și, cu insuficientă apreciere, a costului obținerii, oportunității și comparabilității informației contabile.

În același registru de apreciere se înscrie și imaginea unui important procent de manageri de spital (8-12%) referitor la alte elemente relevante pentru calitatea informației contabile (transparentă, neutralitate, relevanță, integralitate, durată de obținere etc.). Totuși, există încă un procent prea mare de cazuri de incompetență care reprezintă un risc pentru performarea în domeniul financiar-contabil al instituțiilor spitalicești respective.

Existența unor importante curențe cu privire la cunoașterea și capacitatea de înțelegere a reglementărilor financiar-contabile vizează și alte prevederi importante precum: utilizarea principiilor contabile, regimurile de amortizare, metodele de evaluare, etc. Astfel, se conturează o imagine nefavorabilă pentru un însemnat procent de directori medicali care nu cunosc prevederile reglementărilor financiar-contabile ceea ce îi pune în imposibilitatea de a-

și exercita cu competență și responsabil atribuțiile ce le revin în domeniu, acestea trecând în obligația contabililor. Mai mult, răspunsurile analizate prin prisma obligațiilor ce le revin, potrivit reglementărilor contabile și fiscale, au evidențiat faptul că un mare procent din directorii sanitari nu dispun de suficiente cunoștințe și abilități practice în elaborarea politicilor și practicilor contabile eficiente.

Motivarea concluziei se bazează, în primul rând, pe faptul că peste 11% din directorii medicali nici măcar nu știu ce tip de politici contabile sunt utilizate în instituție, iar 27,2% nu au cunoștință de existența manualului de politici contabile, fie că acest atribut a fost preluat integral de către managerii de compartiment și contabilii din compartimentul financiar-contabil. Acesta este un aspect deosebit de relevant pentru nivelul performanței din instituțiile spitalicești respective.

Un alt aspect important pentru realizarea performanței în domeniul financiar-contabil îl constituie cunoștințele și deprinderile de care dispun personalul cu funcții de execuție din departamentele financiar-contabile în acest domeniu care să le permită încadrarea acțiunilor derulate în limitele conformității și libertăților acordate de reglementări. Evaluarea nivelului de cunoștințe și deprinderi al personalului cu funcții de execuție din departamentele financiar-contabile s-a făcut potrivit reglementărilor în vigoare, ținând cont de specificul activităților desfășurate. Și în acest caz, rezultatele cercetării evidențiază o serie de aspecte negative. Astfel, deși nivelul de cunoștințe și deprinderi din domeniul financiar-contabil îl depășește în bună măsură pe cel al directorilor medicali, constatăm, în ceea ce îi privește personalul cu funcții de execuție din departamentele financiar-contabile, un procent semnificativ de mare de cazuri în care nu sunt cunoscute politicile contabile utilizate (peste 10%), precum și un procent de 20,35% din totalul directorilor medicali care nu cunosc utilizarea procedurilor de audit public intern.

Evaluarea răspunsurilor la setul de întrebări indică nevoia stringentă de realizare a unui sistem de pregătire continuă a tuturor categoriilor de personal implicate în organizarea, conducerea și derularea efectivă a tranzacțiilor economico-financiare cu atât mai mult cu cât, și la nivel național și la nivel internațional, se produc frecvent schimbări cu impact major asupra contabilității.

Nu în ultimul rând, la nivel teoretic, demersul științific se vrea a fi un manifest de susținere al impactului cercetărilor calitative susținute de aplicarea unor tehnicilor de gestiune pentru creșterea performanței informației financiar-contabile. Această analiză este o problemă

complexă care presupune surprinderea aspectelor care creează distorsiuni în proiectarea unui Sistem Național de Sănătate performant.

Sintetizând la maxim rezultatele teoretice și practice obținute, putem afirma că finanțarea sănătății înseamnă finanțarea viitorului!

12. Propuneri și perspective viitoare ale cercetării

Sănătatea este unul din factorii foarte importanți care trebuie să asigure desfășurarea vieții și activității pentru fiecare individ, dar și pentru întreaga colectivitate umană. Asigurarea sănătății constituie nu numai o problemă de asistență medico-sanitară, ci și o problemă cu un profund caracter social, făcând parte integrantă din ansamblul condițiilor social-economice și de dezvoltare.

În privința analizei evoluției și perspectivei pieței serviciilor medicale în România am evidențiat rolul pe care îl prezintă acest sector. Având în vedere trendul ascendent prognozat atât la nivel național, cât și la nivel internațional este necesară fundamentarea și punerea în aplicare a unui program care să vizeze sprijinirea investițiilor din domeniul sanitar.

Prețurile de pe piețele competitive sunt o măsură exactă a valorii. Deoarece piețele serviciilor de sănătate și tehnologia medicală sunt de obicei monopolizate sau reglementate de guvern și chiar au prețuri administrate de stat, distorsiunile apar inevitabil la prețurile relative atunci când prețurile reale (taxe pentru servicii, tarife pentru asistență medicală, prețurile medicamentelor sau prețurile de dispozitive) sunt utilizate pentru calculul costurilor tehnologiilor comparabile.

Producția și utilizarea tehnologiilor medicale este legată de utilizarea resurselor de către o economie (muncă, investiții de capital etc.). Utilizarea resurselor evaluate în prețuri este denumită costuri. Valoarea sa este determinată de pierderea de utilitate a resurselor în următoarea lor cea mai bună utilizare, care nu poate fi realizată (principiul costului de oportunitate). În studiile de evaluare economică, costurile sunt clasificate sistematic în funcție de costurile medicale directe, costurile directe nemedicale și costurile indirecte.

Trebuie evidențiat și faptul că indicatorii generali ai sistemului asigurărilor sociale pentru sănătate, folosiți pentru determinarea cheltuielilor, sunt expresia concentrată a informației economico-financiare, pe de o parte, și medico-sanitare, pe de altă parte, folosite în procesul conducerii sistemului medico-sanitar în general și a furnizorilor de servicii în special. Acești indicatori îndeplinesc funcția de reflectare și de cunoaștere a fenomenelor economice și medico-sanitare și trebuie să răspundă următoarelor cerințe: să corespundă

principiilor și obiectivelor care stau la baza actului conducerii, să se bazeze pe caracterul real al informației și nu în ultimul rând, să răspundă nevoilor pacienților.

Studiul sistematic al stării de sănătate a populației, bazat pe o metodologie științifică, ajută numai la cunoașterea și interpretarea modificărilor privind nivelul acesteia, și, pâna la un anumit grad, permite și aprecierea dezvoltării și calității activității instituțiilor medico-sanitare.

Tocmai pentru faptul că starea de sănătate este un fenomen cu multiple condiționări, nivelul ei nu poate reflecta la un moment dat decât parțial și incomplet activitatea furnizorilor de servicii medico-sanitare. Tendința generală a preocupărilor pe aceasta linie a fost de a elabora un număr relativ limitat de indicatori cu caracter sintetic, prin care organele de conducere ale Sistemului Național de Sănătate, de la diferite niveluri, să fie informate asupra principalelor aspecte reale din instituțiile medico-sanitare.

Principalele propuneri de dezvoltare ale cercetării vizează:

- adoptarea unui model de contabilitate mai eficient și sustenabil în domeniul sanitar sau utilizarea unui mix de metode ale contabilității manageriale moderne;
- analiza posibilităților de diminuare a costurilor și de creștere a performanței sistemului informației financiar-contabile în instituțiile spitalicești prin dezvoltarea altor metode de calculația a costurilor moderne;
- analiza posibilităților de dezvoltare a unor instrumente de control a costurilor și de optimizare a profitului prin aplicarea mixtă a metodei target costing și metodei controlului prin bugete;
- analiza posibilităților de intervenție în privința adaptării și flexibilizării sistemului informațional contabil în domeniul sanitar.

În prezent, atenția utilizatorilor se concentrează pe calitatea informației și asigurarea comparabilității acestora, în multe țări făcându-se propuneri pentru noi reglementări și legi.

În România, evoluțiile înregistrate în domeniul contabilității au fost corelate cu cele înregistrate pe plan european și internațional, unde se manifestă tot mai evident tendința de a se asigura un cadru comun, internațional agreat, de întocmire și prezentare a situațiilor financiare prin care să se ofere informații relevante și credibile investitorilor, creditorilor financiari, managerilor, și celorlalți utilizatori interesați de informația financiar-contabilă.

De asemenea de profesioniștii contabili depinde și inteligibilitatea rapoartelor contabile. Aceștia trebuie să facă eforturi în a prezenta informații financiar contabile capabile de a fi înțelese de cât mai mulți dintre utilizatori, să folosească propoziții cât mai simple. Este

foarte important ca persoana care ține contabilitatea să înțeleagă foarte bine terminologia de bază utilizată pentru realizarea funcției contabile. Rolul specialiștilor contabili îl reprezintă printre altele și ameliorarea încrederii în conținutul situațiilor financiare.

Costurile generale ale serviciilor reprezintă un ansamblu variat de cheltuieli generate în procesul de prestare a serviciilor medicale. Unele costuri generale ale serviciilor variază în funcție de numărul serviciilor prestate, iar altele sunt fixe prin natura lor. Costurile generale de prestare a serviciilor sunt utilizate împreună cu costurile forței de muncă la calculul costului unitar al serviciilor medicale prestate.

13. Diseminarea rezultatelor cercetării

Comunicări științifice

1. Conferința Europeană a Serviciilor Financiare ECFS2021 Provocările noului deceniu în sectorul serviciilor financiare, ediția a V-a., 11 martie 2021, organizator ISF

2. Global Conference on Business and Finance, San Jose, Costa Rica, 25-28 Mai 2011, Organizator The Institute for Business and Finance Research

3. The 4th International Conference on Applied Research in Management, Economics and Accounting. IARMEA 2021., 20-22 August 2021, organizator The University club&O'Reilly Hall University College Dublin

”THE CONTRIBUTION OF BLOCKCHAIN TECHNOLOGY TO ACCELERATING THE PERFORMANCE OF DIGITAL ECONOMY COMPANIES”

Autori: Georgiana Trăistaru, Florentina Raluca Bîlcan, Trăistaru Nicoleta-Ileana (Radu), Mihai Petrescu, Anca Gabriela Petrescu

4. ECONOMY & BUSINESS, 20th International Conference, 22-25 August 2021, Burgas, Bulgaria

”ALIGNING INTEGRATED REPORTING STANDARDS IN THE DIGITAL ECONOMY CONTEXT”

Autori: Georgiana Trăistaru, Florentina Raluca Bîlcan, Trăistaru Nicoleta-Ileana (Radu), Mihai Petrescu, Anca Gabrilela Petrescu

Articole publicate

1. Using Financial ACCounting Information for Evaluation Control

Academin Jurnal of Economic Studies

Autori: Hrisanta Cristina Ugureanu, **Georgiana Trăistaru**, Monika Brigitte Surgun, Nicoleta Ileana Traistaru, Aurelian Vranceanu

Vol. 5, No 2, June 2019, pp. 120-124

ISSN 2393-4913

ISSN On-line 2457-5836

JEL Codes M41

www.ajes.ro/current_issue/

http://www.ajes.ro/wp-content/uploads/AJES_article_1_255.pdf

2. The Informational Value of the Profit and Loss Account in Line with International Accounting Standards

Autori: Traian Ovidiu Calota, Sorin-Adrian Robu, Ionica Oncioiu, **Georgiana Trăistaru**

Management Accounting Standards for Sustainable Business Practices

Chapter 4

ISBN13:9781799801788

ISBN10:1799801780

EISBN13:9781799801801

DOI: 10.4018/978-1-7998-0178-8

<https://www.igi-global.com/book/management-accounting-standards-sustsinable-business/226979>

<https://www.igi-global.com/viewtitlesample.aspx?id=234218&ptid=226979&t=The%20Informational%20Value%20of%20the%20Profit%20and%20Loss%20Account%20in%20Line%20With%20International%20Accounting%20Standards&isxn=9781799801788>

3. The Effect of Accountig Manipulation on the Business Performances

Autori: Ionica Oncioiu, Cristina Maria Stefan, Valentin Radu, **Georgiana Trăistaru**

Management Accounting Standards for Sustainable Business Practices

Chapter 8

ISBN13:9781799801788

ISBN10:1799801780

EISBN13:9781799801801

DOI: 10.4018/978-1-7998-0178-8

<https://www.igi-global.com/book/management-accounting-standards-sustsinable-business/226979>

<https://www.igi-global.com/viewtitlesample.aspx?id=234222&ptid=226979&t=The%20Effect%20of%20Accounting%20Manipulation%20on%20the%20Business%20Performances&isxn=9781799801788>

4. THE ROLE OF FINANCIAL-ACCOUNTING REPORTS FOR THE NATIONAL HEALTH SYSTEM

Autor: **Georgiana Trăistaru**

<https://www.theibfr.com/wp-content/uploads/2021/05/CR032221570-Traistaru-Burlacu-Role.pdf>

MINISTERUL EDUCAȚIEI
UNIVERSITATEA "VALAHIA" DIN TÂRGOVIȘTE
IOSUD – ȘCOALA DOCTORALĂ DE ȘTIINȚE ECONOMICE ȘI
UMANISTE
DOMENIUL FUNDAMENTAL ȘTIINȚE ECONOMICE
DOMENIUL CONTABILITATE

PhD THESIS SUMMARY:

**„Research on increasing the performance of the financial
accounting information system in medical service entities in
Romania”**

**PhD SUPERVISOR,
Prof.univ.dr. Ion CUCUI**

**PhD CANDIDATE,
Georgiana TRĂISTARU**

**TÂRGOVIȘTE
2021**

SUMMARY CONTENTS

1.	Contents of the doctoral thesis	29
2.	Keywords.....	30
3.	Introduction.....	31
4.	The context of scientific research.....	32
5.	Objectives of scientific research.....	33
6.	Hypotheses of scientific research	34
7.	The epistemological framework of research.....	35
8.	The methodological approach	35
9.	The structure of the doctoral thesis	36
10.	General conclusions of scientific research.....	40
11.	Own contributions	44
12.	Future research proposals and perspectives	47
13.	Dissemination of research results.....	50
	Scientific communications.....	50
	Articles.....	51

1. Contents of the doctoral thesis

INTRODUCTION

Research context

The interest of the scientific research topic

Objectives and motivation of scientific research

Hypotheses of scientific research

Epistemological positioning of scientific research

Research methodology

CHAPTER I: MEDICAL SERVICES IN THE NATIONAL HEALTH SYSTEM OF ROMANIA

1.1.Characteristics of medical services in the National Health System

1.2.Medical services market in Romania

1.3.The Romanian National Health System in the perspective of Europe

CHAPTER II: USEFULNESS OF FINANCIAL ACCOUNTING INFORMATION FOR THE NATIONAL HEALTH SYSTEM

2.1.Approaches to modeling accounting information

2.2.Collection, processing and treatment of financial-accounting information in the Romanian National Health System

2.3.Users of financial-accounting information in the National Health System of Romania

2.4.Synthetic financial-accounting reports at the level of the Romanian National Health System

CHAPTER III: CRITICAL ANALYSIS OF THE FINANCIAL-ACCOUNTING INFORMATION SYSTEM IN HOSPITAL INSTITUTIONS

3.1. Organization and operation of financial accounting

3.2.Organization and operation of management accounting and cost calculation

3.3.International accessions on financial and management accounting in hospital institutions

CHAPTER IV: RESEARCH ON INCREASING THE PERFORMANCE OF THE FINANCIAL-ACCOUNTING INFORMATION SYSTEM IN HOSPITAL INSTITUTIONS

4.1.Qualitative research on increasing the performance of financial-accounting information

4.2.Use of management techniques to increase the performance of financial-accounting information

CHAPTER V: COMPARATIVE STUDY ON THE POSSIBILITIES OF INCREASING THE PERFORMANCE OF THE FINANCIAL-ACCOUNTING INFORMATION SYSTEM IN HOSPITAL INSTITUTIONS

- 5.1. The impact of qualitative research
- 5.2. The impact of using management techniques
- 5.3. Financial-accounting practices in hospital institutions
  - 5.3.1. The purpose and objectives of the research
  - 5.3.2. Research methodology
  - 5.3.3. Sample establishment, data collection and centralization
  - 5.3.4. Data analysis and interpretation

CONCLUSIONS, OWN CONTRIBUTIONS, PROPOSALS AND PERSPECTIVES OF SCIENTIFIC RESEARCH

- General conclusions of scientific research
- Own contributions
- Proposals and perspectives of scientific research

BIBLIOGRAPHY

LIST OF FIGURES

LIST OF TABLES

ANNEXES

2. Keywords

The doctoral thesis “ **Research on increasing the performance of the financial accounting information system in medical service entities in Romania**” aims to achieve the objectives and validate the hypotheses using the following keywords:

Accounting information system

Financial-accounting reports

Accounting standards

Financial - accounting instruments

Modeling of accounting information

National Health System

Economic performance

Hospital institutions

Medical services

Management techniques

3. Introduction

Health status has a complex content and is in an interconditioning relationship with social evolution as a whole, with the other components of the economy and quality of life. It is largely determined by the general level of economic and social development, the structure of consumption, the degree of culture and, last but not least, health services.

In this context, the significance of health for the progress of society, its content and evolution, are illustrative of the importance of health care services. Thus, a good state of health ensures the effective participation of man in the production process, the exercise of his work capacity, his integration in the economic and social life, the formation and affirmation of his personality. In accordance with these assessments, the critical analysis of the financial-accounting information system in the hospital institutions directly and indirectly allows the characterization of the health condition.

Unlike other sectors of the economy, a number of key features that influence any way of regulating and controlling costs can be identified in the field of health economics. All the more so as the medical service entities in Romania are evolving in a global economy, the performance of the financial-accounting information system is reflected by the achievements of an entity during an entire financial year and, for this reason, the theory and practice in the field of accounting is permanently in dynamics regarding the possibilities to increase the performance of this system in hospital institutions.

The health services market needs permanent improvements and changes, determined by the uncertainty of consumption, fluctuations in demand and supply, existing limits both in terms of resources and the emergence of more providers due to high costs of medical equipment.

The level of uncertainty in care services is probably one of the main singularities of the medical field. This is the expression, perhaps the most obvious, of the information asymmetry that has as negative strategic effects the adverse selection of information (hidden information) when seeking to mask particular interests and moral hazard (hidden action) that minimizes the quality of medical services with a defined amount of resources (overconsumption of care).

The financial-accounting tools are those that make the connection between economic activities and decision-makers, and in order to make correct and efficient decisions, the manager must have well-synthesized information, information on which to define its

objectives, to analyze its results. Each manager has at his disposal a set of tools (techniques / methods) that assist him in the decision-making process, the financial reports presented in the paper represent the ways used by accountants, analysts, etc., to transfer information about the financial performance of a business for both managers and external users of information.

4. The context of scientific research

From a thematic point of view, the research is carried out in the field of financial accounting and management accounting, but, through the content and approach of the identified problems, it assumes an interdisciplinary character, as a direct consequence of the connections established with other disciplines in economics and medical sciences.

On the other hand, this scientific approach treats new elements related to the organization and functioning of the information-accounting system in hospital institutions and it emphasizes the impact of risk factors on the configuration of accounting information on the managerial decision.

This paper also insists on the concept of quality, a key word of this scientific approach, with reference to the financial accounting information system, the information provided by them and the accounting process through which accounting information is obtained and disseminated. The role and importance of accounting reports and the information they provide in management analysis and decisions is emphasized and emphasized.

Consequently, the accounting information is intended to be first and foremost timely, then intelligible, relevant, transparent and comparable. In order to increase the usefulness of the information provided, it is necessary to achieve a balance of qualitative characteristics. Hospital managers, medical directors and executive staff in the financial-accounting departments want to obtain information even when it is necessary to make decisions, or perform analyses, the financial-accounting information must arrive at the right time and be always up to date. Then they want the financial-accounting information to be processed according to their needs, to be transformed into intelligible information.

Also, the paper aims to find ways and means to streamline and improve the quality of financial-accounting information provided to managers of medical services entities in Romania. We believe that improving the quality of information provided by accounting reports can only be achieved by taking into account the information needs of users of

accounting information, only by confronting the demand with the supply of accounting information.

In a broad sense, an accounting system processes data relating to all activities for which management has numerical information attested by supporting documents and expressed in a cash standard that must be used to plan, control and present the financial statements of the entities. The privileged place that the accounting subsystem occupies within the information system of the management of the entity is given precisely by the possibilities of aggregation that the monetary standard offers. Through the chronological and systematic registration of the operations, the financial accounting constitutes a database on the basis of which the synthesis documents are periodically elaborated.

The quality of accounting services depends on certain factors such as: the organization of accounting, the definition and application of accounting principles, the competence and independence of professional accountants. Among the factors that can affect the quality of the accounting process we mentioned the taxation and the frequent legislative changes in this field, inflation and historical cost.

Regarding the cost of the quality of financial-accounting information, the literature refers to those costs that are generated by the removal of errors and their correction, after the services have been provided. Therefore, quality costs represent the total consumption of resources made to achieve the quality level of accounting products or services.

The image presented by hospital institutions through accounting reports and the quality of accounting information depends on the professionalism and objectivity of accounting information producers, but also on the correct perception of the message transmitted by accounts by information users, their qualities and understanding.

From the multitude of information provided by managerial accounting, with an impact on the entity's performance, it is difficult to choose the one considered most relevant. As it is well known, cost information is the link between managerial accounting and financial accounting.

5. Objectives of scientific research

The fundamental objective of the scientific approach aims at the development and deepening of the issue regarding the increase of the performance of the financial-accounting information system in the hospital institutions at European and national level. At the same time, the research undertaken aimed to determine the extent to which financial-accounting

information is perceived, understood and used by managers in hospital institutions in Romania.

The concretization of the study is based on the information on the financial-accounting practices used in hospital institutions, as well as the level of competence of the main actors that manage and ensure the activities of hospital institutions, compared to the requirements of financial-accounting regulations in force. Thus, hospital managers, medical directors and executive staff in the financial-accounting departments were put in a position to formulate suggestions and proposals on improving the content of accounting reports, necessary proposals to increase the usefulness and efficiency of accounting information.

The operational objectives that make up the fundamental objective and that will be addressed in this research are:

- the first operational objective is to present the current state of knowledge on the characteristics of the health system at national and European level. This objective is discussed in the first chapter of the paper;
- the second objective aims at the utility of the financial accounting information for the national health system, pursued in the second chapter of the paper;
- the third objective is represented by the critical analysis of the financial-accounting information system in the hospital institutions from the perspective of increasing the performance of this system at national level, pursued in the last three chapters where the concerns for validating the hypotheses of this scientific research.

6. Hypotheses of scientific research

Starting from all the mentioned considerations, in order to achieve the proposed goal and objectives, we used as a research methodology a combination of deductive, explanatory and descriptive research elements, and for the empirical study and the questionnaire method. Also, in the entire content of the paper, the following research hypotheses are proposed:

Hypothesis no. 1: There are correlations between the components of the financial-accounting information system and the main elements that contribute to maintaining deficiencies in the Romanian National Health System.

Hypothesis no. 2: The implementation of management techniques and the approach of accounting as an interface between strategy and current management is a premise for increasing the performance of the financial accounting information system in medical services entities in Romania.

Hypothesis no. 3: Identifying and integrating the perspectives regarding the treatment of accounting information, as a determining element of the performance of medical services.

Hypothesis no. 4: Increasing the efficiency of the use of financial-accounting practices in hospital institutions in Romania and, on this background, improving the level of competence of the main actors managing these entities.

7. The epistemological framework of research

Both the configuration of the paper and the value-ideas discussed allowed us to address all the elements that we considered relevant to achieve the proposed purpose, respectively to deepen the knowledge of the main elements aimed at streamlining the financial accounting information system in medical services in Romania with significant impact on achieving performance and identifying directions for future action. For this, in the development of the doctoral research, as well as in the process of elaborating the paper, the central element considered was the accounting information and the specifics of its characteristics.

The conceptual-applicative approach to the particularities of the organization and functioning of financial accounting, management accounting and calculation of costs in the health field allowed us to outline some general conclusions regarding the research conducted. These conclusions were structured according to the main objectives pursued in this scientific approach and based on the findings made.

Thus, due to the multitude of users and implicitly to the varied need for information, the Romanian National Health System must provide, through financial statements, an overview of the activity, supplemented by additional information necessary to meet the demand from different users. The interdependencies between the configuration of the accounting information on the one hand as well as the economic performance on the other hand, position the academic approach in the area of manifestation of the positivist current.

8. The methodological approach

The processing of cost information comprises a series of information procedures that take place in several stages (collection, transmission, actual processing, use and preservation of information) and involves the use of a methodological system consisting of cost-specific methods and procedures, integrated use of means of processing cost information, etc.

The calculation of costs has as objectives the effective and predictive determination of costs by products, services, activities, determination of analytical results by comparing cost with selling price, forecasting expenditures and revenues by drawing up the internal network of budgets and controlling costs and budgets through deviations.

The information provided by financial and management accounting regarding the correlation, tracking and determination of production cost is important for economic analysis because diagnosing the factors influencing this important economic indicator guides the decision maker in choosing measures to increase efficiency.

In recent years, the works dedicated to the performance of the financial-accounting information system and the impact of technical progress on the medical-sanitary activity have become more and more numerous. This trend is manifested in the modern world and is explained by the uncertainty that this sector with much greater needs triggers on public authorities. All economists face a common difficulty, namely the quantification of the health product, the evaluation of quantitative and qualitative factors of the efficiency of the medical activity.

The research methodology carried out at this stage of knowledge provides us with the main lines of investigation. Thus, we proceeded to combine the two main research methods: qualitative and quantitative research, and to approach the issue from a conceptual-applied perspective.

Regarding the conceptual-applicative research, we consider that the most appropriate approach is deductive-applicative, starting from the theoretical concepts and principles of increasing the performance of the financial-accounting information system in hospital institutions. The beginning of our research is based on the following research methods, but not limited to them, depending on the evolution of the topic: document analysis, comparative analysis method by non-participatory-participatory observation, etc.

At the theoretical-conceptual level, the study aims to achieve a proper dimensioning of the current state of knowledge through a quantitative and qualitative analysis of the most relevant academic articles and publications both nationally and internationally.

9. The structure of the doctoral thesis

Considering the assumed objectives and the hypotheses drawn, the paper is structured in five chapters. The first step of any scientific approach is the positioning of the general area of research chosen in the field of scientific knowledge. Thus, CHAPTER 1 “Medical services

in the National Health System of Romania” paints the particularities of the market of medical services in the National Health System both at national and international level.

However, the health condition has a complex content and is in an interconditioning relationship with the social evolution as a whole, with the other components of the economy and the quality of life. It is largely determined by the general level of economic and social development, the structure of consumption, the degree of culture and, last but not least, health services.

In this sense, the complexity of the activity in the National Health System determines a diversity of different costs, prices and methodologies for determining them. The information on costs is the basis for establishing the prices / tariffs, and both indicators are the basis for drawing up the revenue and expenditure budgets.

In this first chapter, we propose an analysis of the types of systems that ensure the functioning of the health services market, of the financing techniques and of the difficulties in financing the expenses of the medical-sanitary activity at national and European level. At the same time, we evaluate the effectiveness and efficiency of the health services provided so far in our country and propose new ways to increase the performance of the financial-accounting information system in hospital institutions.

Last but not least, we present the financing principles of the Romanian National Health System, the financing sources, the difficulties that appear in increasing the performance of the financial-accounting information system, the solutions for modeling the accounting information in the health system, a very important system for the population, country and for the entire national economy.

At the level of theoretical research, conducted in CHAPTER 2 "The usefulness of financial accounting information for the National Health System" and CHAPTER 3 "Critical analysis of the financial-accounting information system in hospital institutions", there is generally a deductive approach, starting from existing concepts, theories and strategies, to particularize the theoretical and practical foundations for increasing the performance of the financial-accounting information system in the Romanian National Health System, given that our country faces unfavorable situations both economically and socially.

At the same time, these two chapters aim to explain that the thorough organization and efficient use of accounting as a system of information and management decision support, the correct assessment of the role and place of information sources and diagnostic analysis in

management activities while identifying and risk mitigation are effective ways to increase the efficiency of the accounting information process.

The factors that have influenced and influence the organization of accounting systems, financial accounting reporting, such as: economic events, governance of entities, legal and tax systems, financing systems, are analyzed in detail. Each subchapter benefits from a synthesis of the opinions issued so far in the specialized literature regarding the accounting systems in the hospital institutions. They present the current state of research on the accounting system, the causes and factors influencing the financial-accounting reporting.

Chapter 2 also includes a classification of the costs involved in the process of collecting, processing, storing and communicating financial-accounting information, respectively: the cost of human resources, the cost of IT resources and the cost of disclosing accounting information. The costs of financial-accounting information were presented in correlation with the advantages obtained from their use. If the efforts (costs) are relatively easy to quantify, the effects (benefits) proved to be much more difficult to measure, this being done only through a market research.

Also, in Chapter 3, in addition to the critical analysis of the financial-accounting information system in the hospital institutions, we presented aspects related to the management of the activity in the health field in relation to the components of the accounting information system.

In addition, the empirical study from CHAPTER 4 "Research on increasing the performance of the financial-accounting information system in hospital institutions" presents the methods and techniques by which economic information is optimized, as well as the particularities of the accounting-management relationship in the Romanian National Health System which encompasses the need for a permanent organization and, by ensuring normal development, becomes a determinant of performance.

The corroboration of these aspects implies the minimization of costs, projects, objectives to be financed in the medical field, which allows minimum social costs, affordable prices paid by consumers, increasing the quality of consumption of medical services, and, therefore, consumer satisfaction of such services.

If external reports containing information common to all users are to be prepared and submitted in accordance with certain general considerations, the form and content of internal reports may be determined by management so as to meet its own needs. The general financial statements meet, together with the requirements of the managers, the requirements of those

users who are not in a position to request specific reports. They are intended to provide common information for all categories of users, so they must be developed and presented with their needs in mind.

The algorithm for evaluating the qualitative factors of the medical activity consists in collecting and processing specialized information using reference models and value indicators, establishing the level of health and the causes involved, applying "treatment" on causal and risk factors, including condition monitoring. health through proper control.

CHAPTER 5 “Comparative study on the possibilities to increase the performance of the financial-accounting information system in hospital institutions” presents an empirical study on financial-accounting practices in hospital institutions in Romania. In building the questionnaire, we started from the idea that, although data and information are everywhere, too few managers are aware of their importance for the success of the National Health System. Either they are overwhelmed by an information overload, or they have too little information in situations where they have to make strategic or tactical decisions.

According to the respondents, a quality accounting system should be:

- a system that respects the norms and rules in force, the one that meets the users' requirements, that provides correct, accurate, uninterrupted information, equipped with computer means presenting control filters and coherence of the information broadcast by the different operational systems;
- a system that collects data and information about all events in an entity and makes them available to users in real time;
- an accounting system adapted to one's needs and responsibilities;
- a system that leads the manager to save time and money, provides a procedural approach to the activity and contains little but relevant information.

Among the factors that can affect the quality of financial accounting information, reported by the participants in this study are: errors in applying principles, accounting rules, accounting techniques, accountability of accountants, inflation, non-specialist accounting, insufficient knowledge of user needs and instability legislative.

The purpose of the research conducted in this chapter aims to make hospital managers and medical directors aware of the huge potential offered by the financial-accounting information system and the recognition it receives from the market by disclosing it in annual reports, until the accounting view issue is resolved.

At the end of the paper, the specific conclusions and recommendations for future research to which the analyzes carried out along the way were reassembled, in order to highlight the issue of increasing the performance of the financial-accounting information system in hospital institutions in Romania.

10. General conclusions of scientific research

The research undertaken shows great differences between one hospital and another, in terms of the cost of health care. We emphasize that the use of these unanimously recognized global indicators does not allow, however, the detachment of the particular elements that influence the very large variations between the different medical units regarding the cost of the medical assistance. Therefore, it is necessary to conduct an in depth analysis the factors that influence medical services in the Romanian National Health System.

In parallel, a new concern has emerged for reducing the costs of behavioral surveillance at the level of each organizational structure and for evaluating the results of medical staff. These costs are determined in relation to the need for information and are justified by comparison with the effects of streamlining the health care system.

Revealing the aspects of efficiency in the field of medical services is possible by interpreting the health system as a function of production of medical documents. This function is calculated in relation to the average cost of a pathology, the number of cases in that pathology and their influences on different costing factors (number of hospital beds, staff structure, financial weight of utilities).

The difficulties found in the financing of the medical services lead to the establishment of the solutions aiming at the adopted financing methodology, the change of the financing system and the monitoring of the financing of the medical services expenses.

The methods for evaluating the efficiency of medical activities must start from comparative effort-effect studies and the complex analysis of the cost-benefit ratio.

The mechanisms for allocating resources for medical activities must ensure the correlations between capital and labor, as well as between the costs of social health insurance and the production of medical services.

The medical-sanitary reform in Romania implies the creation of the institutional framework, of the infrastructure and of the specific relations between the different organizational levels. Starting from the free choice of the family doctor until the formation of

the informational-decision-making system at all levels, it becomes necessary and opportune to accelerate the pace of reform in this social field of utmost importance.

In order to systematically improve their performance, managers need to understand the value of each piece of information and the technology of obtaining it. At the same time, it is necessary to understand how employee behavior influences the use of information within the entity. In this sense, in our opinion, it is necessary for managers to promote behaviors that have in mind the transparency and sharing of information, mistakes should not be penalized but treated as opportunities in learning.

The debates took into account the limits of knowledge and research opportunities resulting from the elaboration of the chapter on the state of knowledge, which indicated the need to deepen the issues covered by the hypotheses established in the introduction and which we set out to answer in the paper.

Thus, regarding the first hypothesis, which aimed at the correlation between the characteristics of the financial-accounting information system and the main elements that contribute to maintaining deficiencies in the Romanian National Health System, it was highlighted that these services are a main component of the implementation process. of the national interest and that any deficiency can seriously affect the achievement of this desideratum. From this perspective, that the performance of the financial-accounting information system in the hospital institutions is still burdened by a lot of factors with negative impact:

- incoherence of some regulations and insufficient correlation with the legislation in the field;
- the negative impact of some financial and budgetary policies;
- deficiencies in accounting for transactions with impact on the characteristics of accounting information.

The still relatively modest level of investment can no longer be ignored. The consequence was that the patrimony, already obsolete, was intensively exploited, without any improvements, which led to its degradation, sa reduced competitiveness and the reorientation of patients to other health systems.

It can be appreciated that, through their depth, the actions and processes carried out to respond to the second hypothesis aimed at implementing management techniques and addressing accounting as an interface between strategy and current management is a premise for increasing the performance of the financial accounting information system. Medical

service entities in Romania can be a contribution to the development of scientific research in the field of medical service theory, as well as a contribution to the improvement of accounting management processes and procedures.

Consequently, following the deepening of the issue in the doctoral thesis in which accounting was approached from its perspective as a system of information and assistance of the managerial decision, the mechanism by which each type of transaction opens the possibility of configuring and using different options for organizing and the operation of the accounting information system. It also turned out that the efficiency of the selected options depends to a large extent on an interconnection with the external information environment on which the management's ability to correctly assess and anticipate the flow of opportunities, the impact of competition and business security depends.

The aspects debated in order to validate the third hypothesis regarding the new perspectives in treating the accounting information as a determining element of the performance of the medical services, were approached in an original way. Thus, the resumption and deepening, from a managerial perspective, of the issue of accounting information treatment highlighted the importance of choosing the right options for organizing and ensuring the functioning of the accounting information system, as information is the result of a complex process, permanently under the impact of an intense and diverse data flow, which must be taken over and processed. From this perspective, the primary role of general management, but also of accounting in the correct configuration and efficient use of the information system must always be seen in its dynamics.

The freedom to choose the accounting policies by the medical service entities from Romania represents, in our opinion, one of the main informational limits of the financial statements in the evaluation and presentation of the performance. In addition, the importance of cost information, knowing the costs and reducing them, are vital for the proper functioning of a healthcare entity, having an important role in the decision-making process.

An important personal contribution is the analysis of the fourth hypothesis, namely: increasing the efficiency of the use of financial-accounting practices in hospital institutions in Romania and, against this background, improving the level of competence of the main actors managing these entities.

The result is the objective way in which each component of the data-information-decision circuit, a circuit that is resumed continuously, is a carrier of risk-generating elements with an impact on the configuration of accounting information through the possibility of

altering its qualitative characteristics. This is much more harmful in the health system due to the dynamic and diverse nature of this type of activity. Also, a very important aspect resulted, namely that the reports and informative situations elaborated after the accounting will bear the imprint of all the errors induced during the aforementioned circuit.

Therefore, the configuration of accounting information in the health system is largely dependent on the specifics of this type of activity. From this perspective, we can talk about two categories of risks, namely those related to the configuration of accounting information, respectively those generated by its impact on the decision-making process of external users.

The managerial decisions also bear the imprint of the specificity of this type of activities, since the information used is the product of the interrelation of the computer subsystems, as well as of the diagnostic analyzes, whose succession follows the dynamics of the developed transactions. In this sense, the pursuit of performance criteria involves the design and use of a complex system of actions and procedures designed to ensure the correct and timely management of financial resources, which must take into account a whole set of principles, methods, techniques and instruments through which financial decisions are based.

In our view, management techniques to increase the performance of financial-accounting information and the correct choice of options for organizing and ensuring the functioning of the accounting information system, are extremely important processes in adapting medical service entities to the environment in which they operate, increasing performance. Known and correctly implemented, they can be ways to minimize the costs and maximize the benefits of summary financial-accounting reporting at the level of the National Health System in Romania.

The final conclusion of the study is that although hospital managers, medical directors and executive staff in the financial-accounting departments use accounting information in their work and consider it useful, the financial accounting information system in medical services in Romania in their opinion is quite cumbersome, rigid, consulting and analyzing only summarized financial-accounting reports.

At the same time, it is sometimes criticized that the accounting information does not always arrive on time, having to deal with the past and not providing timely information to the decision-making process. The dissatisfaction is related to the fact that the information contained in the financial-accounting summary reports is insufficient at times or too “bushy” at times and insufficiently clear.

The coherent and effective solution of the problems faced by the medical service entities in Romania, starting from the causes that generate them, is conditioned by the action in the main fields that determine their functionality and performances.

In view of the prestige due to the specialists and professors dedicated to the field, respectively the reference works from the foreign and local specialized literature, we analyzed the concepts, principles and points of view of the authors who contributed to increasing the performance of the financial-accounting information system in hospital institutions. We also conducted an analysis of the current state of the medical services market in Romania.

Therefore, we consider that the researched topic is topical and relevant, showing interest from both theorists and specialized economists.

11. Own contributions

After presenting the main conclusions, we consider it useful to highlight the contributions made to the stage of knowledge in the area of the issue of increasing the performance of the financial-accounting information system in hospital institutions.

First of all, at a theoretical-conceptual level, the study is added to the research on the possibilities of increasing the performance of the financial-accounting information system in hospital institutions. We have made a proper dimensioning of the current state of knowledge in the field of health consisting in a quantitative and qualitative analysis of the most relevant scientific papers published in academic journals internationally. In this way, the aim is to expand the literature that implicitly or explicitly debates the issue of new trends and methods for measuring the performance of the financial-accounting information system in hospital institutions.

Secondly, we created a coherent and current conceptual framework, in which we integrated the basic notions specific to the use of financial accounting information for the National Health System and the performance of this system by critically analyzing, in a comparative manner, the interrelationship between them.

In the effort to achieve competitiveness, hospital institutions are permanently under the impact of the influence of the internal and external environment, constituted in the main sources of information to be processed. From this perspective, the options in organizing the information system are diversified in order to adopt the most favorable “data-information-decisions” circuit. In this way, favorable premises are created to avoid and / or counteract the

risks in the configuration of the accounting information and to ensure that it expresses the accounting truth.

The managerial decisions in the National Health System bear the imprint of the specificity of this type of activities as the information used is the product of the interrelation of IT subsystems (accounting, front office, reservations), as well as diagnostic analyzes whose succession follows the dynamics of activities.

It has been confirmed in practice that in the National Health System not all consumptions are income-generating. Thus, a special form of resource consumption appears in that, regardless of whether the patient arrives or not, the material base must be prepared and the staff present. As such, a large part of the purchased production factors are consumed in full and are found in the medical service only if requested by the patient. Otherwise, it remains an objective consumption that directly affects the result of the exercise.

Thirdly, at the level of the practical side regarding the determination of the possibilities to increase the performance of the financial-accounting information system in the Romanian hospital institutions, we carried out an empirical study in which the methodology was established, as well as the results obtained. the use of financial-accounting practices in the sanitary field. Also, the topic of the study is a novelty, such an investigation not being found in the specialized literature in Romania. We refer in particular to:

- the evaluation of the capacity of hospital managers, medical directors and staff with executive positions in the financial-accounting departments regarding the use of financial-accounting practices;
- establishing the degree of knowledge of the financial-accounting regulations, of the theory and practices related to this field;
- highlighting the practical abilities of the investigated population.

The configuration of the sample and the distribution of respondents according to the criteria related to the characteristics of hospital institutions, as well as the elements of options adopted in accounting for medical services, use of accounting policies and software, allowed the configuration of the general framework of financial practices. medical accountants. Thus, the largest share of respondents is those who work in hospital institutions representative of the medical activity, both by their number, dimensional elements, and by the ability to account for their own services.

The set of questions in the questionnaire allowed to cover the entire informational area necessary to outline a sufficiently relevant image about the professionalism of the investigated

population. Thus, firstly, it turns out that a significant percentage of hospital managers (11.72%) do not know what type of accounting policies are used, and 8.88% of them do not sufficiently understand the importance of accounting information in the process of decision making. This aspect is corroborated by the fact that 4.12% of hospital managers do not know who is responsible within the hospital institution for the quality of accounting information, as well as, with insufficient appreciation, the cost of obtaining, opportunity and comparability of accounting information.

The same appreciation register also includes the image of an important percentage of hospital managers (8-12%) regarding other elements relevant for the quality of accounting information (transparency, neutrality, relevance, completeness, duration of obtaining). However, there is still a high percentage of cases of incompetence which pose a risk to the performance in the financial-accounting field of the respective hospital institutions.

The existence of important deficiencies regarding the knowledge and the capacity to understand the financial-accounting regulations also concerns other important provisions such as: the use of accounting principles, depreciation regimes, valuation methods, etc. Thus, an unfavorable image is outlined for a significant percentage of medical directors who do not know the provisions of the financial-accounting regulations, which makes it impossible to exercise competently and responsibly their duties in the field, which are the responsibility of accountants. Moreover, the responses analyzed in terms of their obligations, according to accounting and tax regulations, showed that a large percentage of health directors do not have sufficient knowledge and practical skills in developing effective accounting policies and practices.

The motivation for the conclusion is based, first of all, on the fact that over 11% of the medical directors do not even know what type of accounting policies are used in the institution, and 27.2% are not aware that the existence of the accounting policy manual attribute was taken over in full by the department managers and accountants from the financial-accounting department. This is a particularly relevant aspect for the level of performance in the respective hospital institutions.

Another important aspect for achieving performance in the financial-accounting field is the knowledge and skills of staff with executive positions in the financial-accounting departments in this field that allow them to frame the actions carried out within the limits of compliance and regulatory freedoms. The evaluation of the level of knowledge and skills of the staff with executive positions in the financial-accounting departments was made according

to the regulations in force, taking into account the specifics of the activities carried out. And in this case, the research results highlight a number of negative aspects. Thus, although the level of knowledge and skills in the financial-accounting field far exceeds that of medical directors, we find, in terms of staff with executive positions in the financial-accounting departments, a significant percentage of cases in which they did not know the accounting policies used (over 10%), as well as a percentage of 20.35% of the total number of medical directors who do not know the use of public internal audit procedures.

The evaluation of the answers to the set of questions indicates the urgent need to achieve a system of continuous training of all categories of staff involved in the organization, management and effective conduct of economic and financial transactions, especially at national and international level, there are frequent changes with a major impact on accounting.

Last but not least, at a theoretical level, the scientific approach is intended to be a manifesto to support the impact of qualitative research supported by the application of management techniques to increase the performance of financial-accounting information. This analysis is a complex issue that involves capturing the aspects that create distortions in the design of a high-performance National Health System.

12. Future research proposals and perspectives

Health is one of the very important factors that must ensure the development of life and activity for each individual, but also for the entire human community. Health insurance is not only a problem of health care, but also a problem with a deep social character, being an integral part of all socio-economic and development conditions.

Regarding the analysis of the evolution and perspectives of the medical services market in Romania, we highlighted the role that this sector presents. given the upward trend forecasted at both national and international level, it is necessary to substantiate and implement a program to support health investment.

Prices in competitive markets are an exact measure of value. Because the markets for health services and medical technology are usually monopolized or regulated by the government and even have state-administered prices, distortions inevitably occur at relative prices when actual prices (service fees, healthcare rates, drug prices, or device prices) are used to calculate the costs of comparable technologies.

The production and use of medical technologies is related to the use of resources by an economy (labor, capital investment, etc.). The use of resources valued in prices is called costs.

Its value is determined by the loss of utility of resources in their next best use, which can not be achieved (the principle of opportunity cost). In economic evaluation studies, costs are systematically classified according to direct medical costs, direct non-medical costs and indirect costs.

It should also be noted that the general indicators of the social health insurance system, used to determine expenditures, are the concentrated expression of economic-financial information, on the one hand, and medical-sanitary, on the other hand, used in the management of the medical system: healthcare in general, and service providers in particular. These indicators fulfill the function of reflection and knowledge of economic and medical phenomena and must meet the following requirements: to comply with the principles and objectives underlying the act of management, to be based on the real nature of the information and last but not least, to responds to patients' needs.

The systematic study of the health of the population, based on a scientific methodology, helps only to know and interpret changes in its level, and, to a certain degree, allows the assessment of the development and quality of medical institutions.

Precisely due to the fact that the state of health is a phenomenon with multiple conditionings, its level can reflect at a given moment only partially and incompletely the activity of the health care providers. The general trend of concerns on this line has been to develop a relatively limited number of synthetic indicators, through which the governing bodies of the National Health System, at different levels, to be informed on the main real aspects of medical institutions.

The main research development proposals aim at:

- adopting a more efficient and sustainable accounting model in the health field or using a mix of modern managerial accounting methods;
- analysing the possibilities to decrease costs and increase the performance of the financial-accounting information system in hospital institutions by developing other methods for calculating modern costs;
- analysing the possibilities of developing cost control and profit optimization tools through the mixed application of the target costing method and the budget control method;
- analysing the possibilities of intervention regarding the adaptation and flexibility of the accounting information system in the health field.

Currently, users' attention is focused on the quality of information and ensuring their comparability, with many countries making proposals for new regulations and laws.

In Romania, the evolutions registered in the field of accounting have been correlated with those registered at a European and international level, where there is a tendency to ensure a common, internationally agreed framework for drawing up and presenting the financial statements to provide relevant and credible information to investors, financial creditors, managers, and other users interested in financial-accounting information.

The intelligibility of accounting reports also depends on professional accountants. They must strive to present financial and accounting information that can be understood by as many users as possible, using sentences that are as simple as possible. It is very important that the person holding the accounting has a very good understanding of the basic terminology used to perform the accounting function. The role of professional accountants is, among other things, to improve confidence in the content of financial statements.

The general costs of the services represent a varied set of expenses generated in the process of providing medical services. Some general costs of services vary depending on the number of services provided, and others are fixed in nature. The general costs of providing services are used together with the labor costs in calculating the unit cost of the medical services provided.

13. Dissemination of research results

Scientific communications

1. European Financial Services Conference ECFS2021 Challenges of the new decade in the financial services sector, 5th edition, 11 March 2021, ISF organizer
2. Global Conference on Business and Finance, San Jose, Costa Rica, May 25-28 2011, Organizer The Institute for Business and Finance Research
3. The 4th International Conference on Applied Research in Management, Economics and Accounting. IARMEA 2021., 20-22 August 2021, organizer The University club&O'Reilly Hall University College Dublin

”THE CONTRIBUTION OF BLOCKCHAIN TECHNOLOGY TO ACCELERATING THE PERFORMANCE OF DIGITAL ECONOMY COMPANIES”

Author: Georgiana Trăistaru, Florentina Raluca Bîlcan, Trăistaru Nicoleta-Ileana (Radu), Mihai Petrescu, Anca Gabriela Petrescu

4. ECONOMY & BUSINESS, 20th International Conference, 22-25 August 2021, Burgas, Bulgaria

”ALIGNING INTEGRATED REPORTING STANDARDS IN THE DIGITAL ECONOMY CONTEXT”

Author: Georgiana Trăistaru, Florentina Raluca Bîlcan, Trăistaru Nicoleta-Ileana (Radu), Mihai Petrescu, Anca Gabrilea Petrescu

Articles

1. Using Financial Accounting Information for Evaluation Control

Academin Jurnal of Economic Studies

Author: Hrisanta Cristina Ugureanu, **Georgiana Trăistaru**, Monika Brigitte Surgun, Nicoleta Ileana Traistaru, Aurelian Vranceanu

Vol. 5, No 2, June 2019, pp. 120-124

ISSN 2393-4913

ISSN On-line 2457-5836

JEL Codes M41

www.ajes.ro/current_issue/

http://www.ajes.ro/wp-content/uploads/AJES_article_1_255.pdf

2. The Informational Value of the Profit and Loss Account in Line with International Accounting Standards

Author: Traian Ovidiu Calota, Sorin-Adrian Robu, Ionica Oncioiu, **Georgiana Trăistaru**

Management Accounting Standards for Sustainable Business Practices

Chapter 4

ISBN13:9781799801788

ISBN10:1799801780

EISBN13:9781799801801

DOI: 10.4018/978-1-7998-0178-8

<https://www.igi-global.com/book/management-accounting-standards-sustainable-business/226979>

<https://www.igi-global.com/viewtitlesample.aspx?id=234218&ptid=226979&t=The%20Informational%20Val>

[ue%20of%20the%20Profit%20and%20Loss%20Account%20in%20Line%20With%20International%20Accounting%20Standards&isxn=9781799801788](https://www.igi-global.com/book/management-accounting-standards-sustainable-business/226979)

3. The Effect of Accountig Manipulation on the Business Performances

Author: Ionica Oncioiu, Cristina Maria Stefan, Valentin Radu, **Georgiana Trăistaru**

Management Accounting Standards for Sustainable Business Practices

Chapter 8

ISBN13:9781799801788

ISBN10:1799801780

EISBN13:9781799801801

DOI: 10.4018/978-1-7998-0178-8

<https://www.igi-global.com/book/management-accounting-standards-sustainable-business/226979>

<https://www.igi-global.com/viewtitlesample.aspx?id=234222&ptid=226979&t=The%20Effect%20of%20Accounting%20Manipulation%20on%20the%20Business%20Performances&isxn=9781799801788>

4. THE ROLE OF FINANCIAL-ACCOUNTING REPORTS FOR THE NATIONAL HEALTH SYSTEM

Author: **Georgiana Trăistaru**

<https://www.theibfr.com/wp-content/uploads/2021/05/CR032221570-Traistaru-Burlacu-Role.pdf>